

Обикновено се наблюдава нарушаване на словореда, което е съпроводено с някои морфологични грешки:

а) с неправилна употреба на местоимения, срв.: *Чете баща мене буквите.* вм. *Баща ми чете буквите*; *Майка паталон купи го.* вм. *Майка ми купи панталон.*

б) с изпускане на предлози, напр. *Работи майка Общината.* вм. *Майка ми работи в Общината.*

в) с изпускане на предлози и неправилно съгласуване на местоимения със съществителни, напр. *Мойто баща работи гарата.* вм. *Моят баща работи на гарата.*

г) с неправилна употреба на глаголни времена, предлози и местоимения, напр. *Подскокнала кучето на нея и изява я.* вм. *Кучето скочило върху нея и я изяло.*

д) изпускане на думи, напр. *Една лепинка и къщи отидоа.* вм. *Сложиха ми една лепинка и отидох вкъщи.* Освен изпуснатите думи – глагол и местоимение са допуснати и грешки в употребата на наречието *вкъщи* и миналото време на глагола отивам – *отидох*.

Грешките, които се откриват, могат да представят комбинации от неточности, изразяващи се в неправилна употреба на различни части на речта и от различни дялове на граматиката (морфология и синтаксис). Вж. откъс от диалог с едно от децата.

На въпросите *Имаш ли сестра? По-голяма ли е от теб или е по-малка?* детето отговори: *Сестрата имам голяма се казва Златка. Той е в първи клас.* Тук има наличие на няколко вида грешки: 1. **морфологични** – несъгласуваност на прилагателно със съществително – *голяма сестра*, изпускане на личното местоимение *тя*. Неправилна употреба на личното местоимение *той* вм. *тя*. 2. **синтактични** – неправилен словоред – *сестрата имам* вм. *имам сестра*, както и неправилно членуване на допълнението – *сестрата*, вм. *сестра*. Има обединяване на две прости изречения в едно сложно без да съществува връзка, която да ги свързва. С други думи, отсъства местоимението *която* (при случай, че говорещият създаде сложно по състав изречение). Изречението може да бъде в следния вид: *Имам голяма сестра, която се казва Златка.* Мисълта, изказана в това изречение, може да бъде представена чрез две прости изречения: *Имам голяма сестра. Тя се казва Златка.*

Приведеният пример е ярка илюстрация на факта, че всяко едно изречение може да бъде повод за анализ с цел откриване на различните типове грешки. Комбинациите от неточности са изключително много, но задачата е да бъдат представени само някои от тях, които са и най-често срещаните грешки.